

Kolejność narodzin a potrzeby rodziny

(według modelu Bacha)

Według modelu Bacha rodzina, która jest systemem społecznym ma następujące potrzeby:

- potrzebę osiągnięć, produktywności
- zaspokojenia emocjonalnego
- relacji, związku
- jedności

Jak na te potrzeby rodziny odpowiadają dzieci?

Pierwsze dziecko

Odpowiada na świadome oczekiwania rodziny. Zazwyczaj to do niego są one największe. To dziecko niesie wartości rodziny. Pierwsze dziecko reaguje głównie na ojca, kieruje się wartościami takimi samymi lub wręcz przeciwnymi jak ojciec.

Jakie zatem jest pierwsze dziecko? Ma ono wysoką świadomość społeczną, bardzo dobrze rozumie normy i zasady obowiązujące w społeczeństwie, jest zorientowane na innych.

Takie dziecko sprawnie radzi sobie w jasnych, czytelnych i sprecyzowanych zdaniach czy sprawach.

Może napotykać na trudności w kształtowaniu adekwatnego poczucia własnej wartości, ze względu na niepewność rodziców oraz ich duże oczekiwania w stosunku do dziecka.

Drugie dziecko

Drugie dziecko w rodzinie związane jest z zaspokojeniem emocjonalnym. Odpowiada na ukryte i nieświadome oczekiwania rodziny. To dziecko przeważnie związane jest z matką, na nią reaguje. Często identyfikuje się z nią i jej wartościami.

Drugie dziecko często spełnia nieświadome pragnienia matki. Odpowiada na ukryte problemy natury emocjonalnej w rodzinie. Intuicyjnie je wyczuwa, lecz często ich nie rozumie. Dlatego też bywa naiwne czy zakłopotane.

Trzecie dziecko

Trzecie dziecko w rodzinie związane jest z potrzebą związku. To dziecko przeważnie identyfikuje się nie z ojcem i nie z matką a z relacją matzeńską. Bywa odzwierciedleniem matzeństwa i przekazuje panujące w nim napięcie. Może mieć problemy z własną tożsamością.

Trzecie dziecko jest mocno uwikłane w sprawy rodziny, choć wydaje się, że jest inaczej. Ma w sobie wiele sprzecznych emocji. Napotyka na kłopoty w podejmowaniu decyzji. Dokonywanie wyborów także jest dla niego trudne.

Czwarte dziecko

Czwarte dziecko w rodzinie związane jest z potrzebą jedności. To dziecko wychwytuje, jak radar, wszelkie nierozwiązane napięcia w rodzinie.

Z jednej strony czwarte dziecko czuje odpowiedzialność za to co się dzieje, a z drugiej bezradność. Może to skutkować tym, że przyjmuje rolę maskotki. Może także wykazywać zachowania destrukcyjne albo przyjąć rolę kozła ofiarnego. W ten sposób chce zatroszczyć się o rodzinę, zmniejszyć ból.

Jeśli w rodzinie pojawi się piąte, szóste itd. dziecko, to przedstawiona wyżej sekwencja się powtarza.

Natomiast jedynek może odpowiadać na wszystkie cztery potrzeby rodziny.

Na koniec zaznaczyć należy, że modelu Bacha nie można traktować zbyt dosłownie. Jest to ogólna teoria. Każde dziecko to wielki dar i tak trzeba je postrzegać.

Opracowała: Aneta Tucholska

Źródło:

Sakowska J. „Szkola dla Rodziców i Wychowawców. Część 2.”

Zdjęcie:

<https://pixabay.com>